

Školitelský posudek na bakalářskou práci Ivety Bartůškové: **Jak podmiňuje charakter lesních okrajů biodiverzitu v agrární krajině: vliv na distribuci a početnost rozdílných skupin bioty**

Expanze lidské populace, urbanizace volné krajiny či intenzifikace zemědělské produkce vedla k výrazné změně naší agrární krajiny. Strukturně pestrá krajina s mozaikou drobných políček a nezemědělských biotopů byla přetvořena do velkých homogenních, intenzivně obhospodařovaných, zemědělských celků. Rapidně ubylo množství a velikost přírodních habitatů (jako například lesních ekotonů), které jsou zvláště důležité pro mnohé skupiny bioty. Všechny tyto komplexní změny v zemědělské krajině vedly k výraznému poklesu biologické rozmanitosti a to zejména v nejproduktivnějších zemědělských oblastech. Z tohoto důvodu stále roste větší zájem o pochopení vztahů mezi strukturou prostředí a biodiverzitou jednotlivých taxonů, stejně tak jako významu jednotlivých faktorů na různých prostorových úrovních.

Většina prací studující biodiverzitu v zemědělské krajině se zabývá jedním konkrétním druhem či skupinou a to zejména druhy dobře známými, snadno monitorovatelnými či patřícími k takzvaným vlajkovým druhům. Klíčovou otázkou tohoto přístupu však zůstává, zda by daný druh/skupina mohl zastupovat široké spektrum nepříliš probádaných taxonů, a tak zaštitovat ochranu celkové biodiverzity. Detailní výzkum prostorových korelací mezi diverzitou jednotlivých taxonů však ze zemědělské krajiny střední Evropy úplně chybí. První vlaštovka v tomto přístupu je komplexní studie o biodiverzitě bezobratlých živočichů v povrchových lomech od kolegů Tropka a Konvičky, která přináší mnohé zajímavé výstupy pro management a ochranu těchto ploch s vysokým biologickým potenciálem. Trestuhodně se ale přehlíží výzkum a ochrana druhů obývajících běžnou, zemědělsky obdělávanou, krajinu. Na detailní znalosti o diverzitě jednotlivých skupin a jejich vzájemných vazbách a interakcích ale stojí komplexní ochrana přírody či například účinnost a účelnost jednotlivých Agroenvironmentálních programů.

Bakalářská práce Ivety Bartůškové řeší právě tuto problematiku: dokumentace distribuce a početnosti vybraných skupiny bioty, a to konkrétně střevlíků (tato část ale v předložené práci nebyla zahrnuta), motýlů, ptáků, drobných savců, na lesních okrajích sousedících se zemědělskou krajinou. Distribuce jednotlivých skupin byla dále vztáhnuta na vegetační a habitatové charakteristiky daných lokalit a to na různých prostorových úrovních. Práce přináší mnohé zajímavé informace a originální poznatky, které mají vysoký potenciál uplatnění v aplikované ochraně přírody a stanou se cennými zdroji inspirace pro vymýšlení

dalších, více detailnějších, hypotéz a cílů, které by na tento projekt měly navázat. Z tohoto důvodu práci hodnotím velice pozitivně a nadprůměrně. Iveta odvedla velké množství práce v terénu. Sama objela a odchytila drobné savce během dvou let a ročních období na 46 lokalitách na úctihodné ploše 450 km². Horší to už je při hodnocení zpracování výsledků a jejich interpretaci. Zde mám, stejně jako oponent, mnohé výhrady a výtky. Sluší se na tomto místě ale také přiznat, že zodpovědnost stojí i na straně školitele a dalších spolupracovníků, kteří se na studii podíleli. Jak už to ale u takto velkých a tématicky obsáhlých projektů bývá, některé formulace a závěry sklouzávají jen po povrchu problému a bude je potřeba v dalších krocích odstranit. Na tom se ale už intenzivně pracuje.

Závěrem: Práci doporučuji k obhajobě a přeji její úspěšný průběh.

V Českých Budějovicích, 18.1.2012

Ing. Martin Šálek, Ph.D.